

МИТОЛОШКИ ЗБОРНИК 47

ЦЕНТАР ЗА МИТОЛОШКЕ СТУДИЈЕ СРБИЈЕ

РАЧА
2023

ISSN 1450-9792

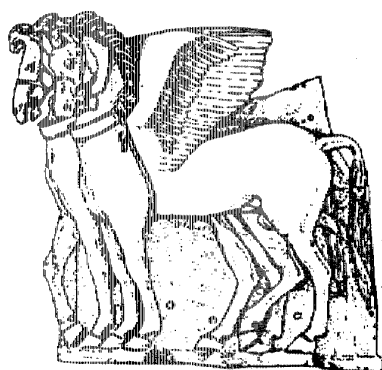
MYTHOLOGY COLLECTION 47

CENTRE FOR MYTHOLOGICAL STUDIES OF SERBIA

RAČA
2023

II

ЦЕНТАР ЗА МИТОЛОШКЕ СТУДИЈЕ СРБИЈЕ

Уредник
ПРОФ. ДР МАРКО АТЛАГИЋ

МИТОЛОШКИ ЗБОРНИК 47

ISSN 1450-9792

Издавач:

ЦЕНТАР ЗА МИТОЛОШКЕ СТУДИЈЕ СРБИЈЕ — РАЧА
ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА ПАНЧЕВО

За издавача:

ЖИВОЈИН АНДРЕЈИЋ
ДЕЈАН БОСНИЋ

Уредник:

ПРОФ. ДР МАРКО АТЛАГИЋ

Приређивач:

ЖИВОЈИН АНДРЕЈИЋ

Редакција:

Академик Злата Бојовић (Београд), Академик Wolfgang Rohrbach (Беч – Аустрија), др Димитрис Вогиацис (Атина – Грчка), проф. др Марко Атлагић (Косовска Митровица), проф. др Радмило Петровић (Косовска Митровица), проф. Љиљана Бјелица (Рим – Сарајево), др Димитар Атанасов (Софија), др Милош Луковић (Београд), проф. др Бошко Сувајдић (Београд), др Ивица Тодоровић (Београд), доц. др Вера Јовановић (Крагујевац), доц. др Стефан Анчев (Велико Трново – Бугарска), др Кристијан Јерић (Београд - Сомбор), Живојин Андрејић (Рача), проф. др Александра Костић (Београд - Косовска Митровица)

Тираж: 300

Штампа: Невен Земун

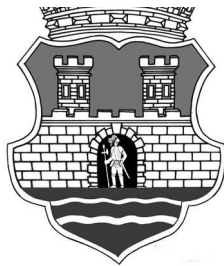
ISBN 978-86-80684-31-4

Чланци се објављују и дистрибуирају у складу са лиценцом Creative Commons Ауторство-Некомерцијално Међународна 4.0 (CC BY NC 4.0 <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>). Радови објављени у овом часопису се не хонораришу. Оцене изнете у чланцима лични су ставови аутора засновани на њиховим истраживањима и не изражавају мишљење Редакције нити установе у којој су аутори запослени.

НАУЧНИ СКУП

ПРОФ. ДР БРАНКО ГАВЕЛА

Панчево,
10. новембар 2023.

ГРАДСКА
БИБЛИОТЕКА
ПАНЧЕВО

Приредио
ЖИВОЈИН АНДРЕЈИЋ

CENTRE FOR THE MYTHOLOGICAL STUDIES

PROF. BRANKO GAVELA

Rača
2023

VII

САДРЖАЈ

Биобиблиографија археолога проф. др Бранка Гавеле 1
ЖИВОЈИН Р. АНДРЕЈИЋ

УЗДАРЈЕ

Ti is kalos Džavelas (Шта је лепота Гавела) 13
РАДМИЛО Д. ПЕТРОВИЋ

Ране праисторијске културе централне Србије и археолог Бранко Гавела..... 17
ЖИВОЈИН Р. АНДРЕЈИЋ

Илирски шлемови као основ за датацију од VI до IV века пре наше ере 35
РАДМИЛО Д. ПЕТРОВИЋ

Археолошка топографија утврђења у окружју Сталаћке клисуре..... 51
ДУШАН С. РАШКОВИЋ

Биоштанска бања и Врутци – топоними и археолошки налази
као сведочанство континуитета коришћења лековитих извора..... 69
ЉУБИША Б. ВАСИЉЕВИЋ

Анона милитарис (*Annona militaris*) и радионице оружја (*fabricae*)
у унутрашњости провинција Мезија прима и Дарданија 77
НЕВОЈША Д. БОКИЋ, ЗОРАН А. АНТОНИЈЕВИЋ

ЧАСТОДАРЈЕ

Некадашње српске средњовековне жупе и потоње угарске жупаније
на тлу данашње покрајине Војводине 103
ЖИВОЈИН Р. АНДРЕЈИЋ

Руски племић о боравку на нашем тлу у вријеме Бечког рата 133
МИЛОРАД П. РАДУСИРОВИЋ

Прилог историји болница у Панчеву 145
МИЛОШ З. ТОШИЋ

Дејства српске ваздухопловне команде над Банатом 1915. године	159
НЕБОЈША Д. БОКИЋ, БРАНКО И. НАДОВЕЗА	
Оборени савезнички авиони у Банату у Другом светском рату	183
МИЛОШ Ј. БОЈАНИЋ	
Украјина у југословенској периодици између два рата	193
БРАНКО И. НАДОВЕЗА	
Хронолошка реконструкција географских локација и назива главних насеља у Поречком крају у североисточној Србији	203
НЕНАД З. РАДАКОВИЋ	
Астрални свет у роману Монах Калист Миливоја М. Јовановића.....	235
МИЛОШ Р. МИЛОВАНОВИЋ	
Народна ношња Пусте Реке.....	261
ИГЊАТИЈЕ У. БОРЂЕВИЋ	
Упутство за ауторе.....	273

ДЕЈСТВА СРПСКЕ ВАЗДУХОПЛОВНЕ КОМАНДЕ НАД БАНАТОМ 1915. ГОДИНЕ

НЕБОЛША Д. ЋОКИЋ¹
Српски научни центар
Београд

БРАНКО И. НАДОВЕЗА
Институ за новију историју
Београд

Сажетак. После великих успеха српске војске у Колубарској бици, француска влада доноси одлуку да као помоћ у Србију упути ескадрилу МФ-93 са 12 нових авиона типа „Фарман”. Ова ескадрила је посела ратно летелиште на Бањици са задатком да штити део фронта од Смедерева, дуж Дунава, Саве и Дрине до Лознице. Српски ескадрила се премешта у Пожаревац и покрива део фронта од Смедерева до Голупца. Средином 1915. године у Пожаревцу са радом отпочиње и прва пилотска школа, у коју стижу изабрани младићи – ваздухопловни ентузијастички из редова српске војске. Школа је радила непуних месец дана, а њени полазници су, због ратних услова у земљи, упућени на даље школовање у Француску. С аеродрома код Пожаревца пилоти Миодраг Томић и Живојин Станковић су од почетка маја па до краја августа 1915. године извршили укупно 19 борбених летова извиђајући распоред непријатеља у Банату, у простору између Молдаве и Баваништа. У неким од ових летова су по непријатељској живој сили избациване стрелице и бомбе, које је конструисао атиљеријски пуковник Миодраг Васић. У току повлачења српске војске преко Црне Горе и Албаније летео је само пилот Миодраг Томић. Одржавао је везу између штабова армија и Врховне команде, превозио високе официре, пошту и новац.

Кључне речи: Аеропланска ескадрила, Ваздухопловна команда, Пожаревац, Банат, Баваниште, пилотска школа.

¹ Рад је примљен 12. августа 2023, а прихваћен за објављивање на састанку Редакције Центра за митолошке студије Србије одржаном 15. октобра 2023.